

Llum, menjar i tauletes

Gregori Cascante, Director General de Daleph/Ingeus

La pobresa en general habita en barris que no freqüentem, i si ho fa en territoris més "normalitzats" tendeix a amagar-se. Presumir de pobre no és cool."

Des de fa molt de temps que sabíem que la pobresa de les nostres comunitats era un greu problema, encara que, exceptuant alguns moments durant la crisi anterior, no molestava massa. Alguna incomoditat estètica, com ara veure les cues en parròquies o en menjadors solidaris, alguna molèstia intel·lectual en llegir a la premsa els articles que resumien estudis sobre el tema... Però molestar, el que es diu molestar, poc. En aquestes latituds, a diferència del que ocorre en altres continents, la pobresa no genera grans nivells de violència i, mentre això no succeeixi, la incomoditat és assumible. A més, la pobresa en general habita en barris que no freqüentem, i si ho fa en territoris més "normalitzats" tendeix a amagar-se. Presumir de pobre no és *cool*.

Un dels recurrents (juntament amb els problemes de l'habitatge) d'aquests darrers anys ha estat la pobresa energètica: la dificultat de moltes famílies per fer front a les despeses d'electricitat, aigua i gas. La resposta de les administracions i de les subministradores ha estat lenta, però la meua impressió és que, a *grosso modo*, ha acabat resultant bastant raonable. Molt menys eficients hem estat amb els problemes d'habitatge i d'ocupació, als quals, fins i tot comptant amb experiències excel·lents, no hem estat capaços de donar una resposta àmplia i eficaç.

Però la nova crisi ha empetitit la dimensió de l'anterior. L'emergència (no la del decret, sinó la real) de moltes famílies ha fet que la falta de menjar sigui la seva necessitat més peremptòria. Organitzacions com Càritas han hagut de reorientar part de la seva acció per tractar de mitigar aquesta situació, i el seu primer objectiu ha passat a ser que moltes famílies no passin fam. Especialment delicat, com hem pogut llegir per la premsa, ha

estat el cas dels nens que mantenien un cert equilibri nutricional gràcies als menjadors escolars i que, en desaparèixer aquests, han vist com desapareixien part dels seus menjars diaris.

"Però està apareixent a marxes forçades una altra emergència, la digital. És menys sagnant que l'alimentària, però no sé si no és més greu."

Aquesta emergència alimentària es mantindrà durant algun temps, encara que mitjançant l'acció combinada d'entitats i ajuntaments s'està mitigant de manera raonable. Moltes gràcies a tots els que ho feu possible!

Però està apareixent a marxes forçades una altra emergència, la digital. És menys sagnant que l'alimentària, però no sé si no és més greu. Molts estem encantats de descobrir el teletreball i, gràcies a ell, que les nostres capacitats digitals poden ser molt més grans del que ens pensàvem. Teams, Zoom, Hangouts... s'han convertit en molt poc temps en paraules i eines habituals, i si a més tens, com és el meu cas, un fill tecnòleg que et dona un cop de mà, la cosa ja és estratosfèrica. Gaudim pensant, a més, en els molts viatges que ens estalviarem en el futur i en com la puntualitat que s'està imposant en les reunions millorarà l'eficiència de les nostres empreses. El problema és que molts pobres ho seran més perquè també quedaran al marge d'aquests descobriments. El primer senyal d'alarma l'hem tingut en l'àmbit escolar, quan hem comprovat que molts nens no poden seguir les escasses activitats digitals que els proposen els seus mestres per falta de mitjans i de l'entorn necessari. La segona la tindrem en l'ocupació.

En alguns estudis que hem realitzat recentment, la falta de mínimes capacitats digitals és el tercer element que millor explica perquè una persona no troba ocupació, després del temps sense treballar i l'edat. Podem aventurar que en els pròxims estudis que fem aquest factor guanyarà posicions. Em temo també que aquesta emergència serà més difícil de combatre que l'alimentària. És menys explícita i requereix més sofisticació (eines, connexió, formació...), però en un context de presencialitat molt reduïda que durarà molts mesos, la bretxa digital serà més bretxa, molts pobres ho seran més i a més els costarà més sortir de la seva situació. Per això, a la llum i al menjar hem d'afegir les tauletes.